

Oglas, priposlana itd.
tiskajući ratunču se na temelju
običnog censura ili po dogovoru.
Novci za predbrojbu, oglasi itd.
šiju se napisnim ili poloz-
nicom post, štedionice u Betu
na administraciju lista u Puli.
Kod narudbe valja točno oz-
načiti ime, prezime i najbližu
postku predbrnjnika.
Tko list na vrijeću ne primi,
neka to javi odgovarivaču u
otvorenom pismu, za koji se
ne plaća poštarna, ako se izvana
napiše «Reklamacija».

Cekovnog ratuna br. 847,849.

Telefon tiskare broj 38.

GOBOLE SLOVAK
član svakog utorka i petka
o podne.

Nedeljski dopisi se ne vraćaju,
nepotpisani nedeljski, a ne-
frankinski neprimaju.
Preplaća se poštarnim stoj:
12 K u obče, 12 K u obče,
6 K za sejake, 6 K za sejake,
ili 6 K 6—, odn. K 3— na
pol godine.

Ivan carevine više poštarma.

Pojedini broj stoji 10 li. koli u
Puli, toli i izvan iste.

Uredničko se nalazi u ulici
Gjivića br. 5 te prima stranke
osim nadjeje i svetka svaki dan
od 11—12 sati prije podne.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nestoga ovo pokvare!“ Naroda poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stepe Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić, i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Postupak predsj. istar. sabora i „L'Istria“.

U poslednjem broju napisali smo nijekoliko redaka na redke porečkoga lista, što ih je napisao kao predgovor u prevod našega članka „o nacinu zivljjenja“ u istarskom saboru, uvrštenoga u broju od 6. t. m. Danas hoćemo se osvrnuti na redke, što jih je isti list napisao kao uvod u prevod našega članka uvrštenoga u istom broju o postupku saborskog predsjednika. Ako je već ono značajno, što je „L'Istria“ napisala kao uvod u naš prvo spomenuti članak, to je još značajnije ono, što je napisala obzirom na naš drugi spomenuli članak. Da vidimo.

Na temelju onoga što je reklamirao uvedu u prvo spomenuti članak, veli, da je naravski, da predsjednik kao član većine postupa onako, kako mu propisuje većina. Drugimi rечmi: Na temelju krivice bezobzirnosti, nepoštovanja zakona i previšnjih odluka sa strane većine, naravski je, da postupa krivично, bezobzirno, nepuštajući zakona ni previšnjih odluka, saborski predsjednik.

Za nas, i u obće, za ljudi koji se parlamentarnim načelima drže, naravski je, da Njegovo Veličanstvo imenuje zemaljskim kapetanom a tim i predsjednikom sabora jednoga od zastupnika većine. Čim je dotičnik, u ovom slučaju komendant dr. Mate Campitelli, imenovan zemaljskim kapetanom i predsjednikom sabora, on je i nješto drugo nego li član sabora većine: on je pouzdanički ne samo naroda, koji ga je u saboru izabran, nego također pouzdanički krune, koja ga je za kapetana i predsjednika postavila; on je postavljen, da bude posrednikom između zemaljske autonomne oblasti i krune; on je pozvan, da vrši i čini vršiti zakonske ustanove; on i drugi slijeti prava ne samo većine nego i prava manjine; on ima biti nepristran, nad strankama.

To je naravski, i tako se radi u svim saborima i parlamentima svijeta, gdje ima zakona i reda.

Komendant, dr. Mate Campitelli bio je uzak prijatelj sa svojim predsjednikom, dr. Franom Vidušićem. Kad je dr. Matko Laginja godine 1883. progovorio u saboru hrvatski, i kad su na to i članovi većine digli groznu buku, tada je saborski predsjednik komendant dr. Fran Vidušić dovršio, odlučeno gospodi od većine: ako vam nije drago poslušati, hode van, dr. Laginja ima pravo govoriti hr-

vatski, ja sam ovđe naročito tako djer, da štitem prava manjine, posto većina ne treba toliko moje zaštite. I gospoda od većine su izšla, a predsjednik je ostao na svojoj stolici, da sluša člana manjine, koji je hrvatski počeo govoriti. I predsjednik dr. Vidušić iznevjerio se je kasnije kadkad sam sebi i rečenim njegovim rечima, al bilo je to onda, kad je već bio ostario, kad je video, da se približuje svrha njegovoga predsjednikovanja, kad je već bio tako rekuć zaboravio na svoje predsjedničke dužnosti. U svojoj još muževnoj dobi, u podpunoj svesti svojih dužnosti, on je onako govorio i radio, kako smo rekli. Zašto se nebi u njega; onakva ugledao, njegov naslednik dr. Campitelli! Ili je možda on već u godinah, u kojih je oslabila njegova svies dužnosti! Al onda bi, morao

biti, već je reklo, da je on odgovoran samo Njegovomu Veličanstvu. Jest, jest, odgovoran je i Njegovomu Veličanstvu za njegov rad, ali morao biti i svjestan, koju zadaću mu je Njegovo Veličanstvo povjerilo, i koju direktivu mu dalo, pak prema tomu postupati. On zna za svoje dužnosti, al neće da po njih radi, nego je sve to gori. U družtvu dra. Amorosa, molio je dne 11. februara 1894. jednoga od zastupnika manjine, da ovi za onda nijekoliko popusti, da će i većina nijekoliko popustiti, da bi bolje da se nagodimo, da se e. kr. vlasta u naš poslovnu nezamješa, a da će i tako bili drugej slijedećega zasjedanja. Onda buduće, je sadanje zasjedanje, koje traje već od jeseni 1895., pak kako je, i kako postupa u njem upravo predsjednik sabora!

Predsjednik mora, veli dalje „L'Istria“, postupati onako kako mu propisuje većina, s jednostavnoga loga, jer bi se inače učinio nemogućim, kako bi se učinio nemogućim svaki zemaljski kapetan, koji se ne brižao direktive većine. Talijanski zastupnici mogli bi „strajkati“, a to bi znacilo, kad bi jih i manje u saboru bilo, onemogućili svaki rad u saboru.

To je dovoljno jašno svakom. „L'Istria“ se zgraža nad tim, i roni krokodilске suze, ako neće hrvatski i slovenski zastupnici dolaziti u sabor s uzroka, što njim se čini krivica, što njim se nedopušta uživati njihova prirodna i uzakonjena prava; i grozi se sa „strajkom“ s talijanske stranke, ako bi predsjednik sabora i drugi čimbenici htjeli, da prestanu krivice proti hrvatskim i slovenskim zastupnicima, ako se za sve veike ne uzakone te krivice u prilog Talijanom. Nek ide do vrata sve, nek neće sabora, ne rada u njem, nek neće probiti cijelog pukanstva, nek neće prodati sve, ako se nezadovolji njihovoj političko-narodnoj prevlasti, na uštrbi političko-narodnoga prava Hrvata i Slovaca.

I pri tom ima „L'Istria“ još obraza reći, da je ona, kad je pisala za „modus vivendi“ u saboru, pri pomenu, da se ima putiti na stranu svaku političko-pitanje, ako se hoće do toga „modus vivendi“ doći.

Hrvatsko-slovenska stranka imala bi napustiti sva političko-narodna prava, dokim je talijanskoj stranci političko-narodna prevlast na uštrbi političko-narodnoga prava hrvatsko-slovenskih zastupnika, ali i onega svakoga saborškog rada.

Tako se, drugačije, „L'Istria“ nedostazi do nikakvoga načina življjenja. Ako noćes, da se u saboru razpravlja samo upravne stvari, onda nesmjes zahtjevati, da talijanski zastupnici budu u podpunktu političko-narodnoj snagi, pače, da uživaju sve političko-narodne prevlasti, a da hrvatsko-slovenski zastupnici budu po-

liticko-narodni mrtvaci, pak da kao takvi čekaju, da pada kakva mrvica narodu, koga oni zastupaju. Valja priznati i dopustiti, da se oživotvore u saboru bivstvena prava većine pukanstva pokrajine, i tada jedva bit će moguće, da se u saboru razpravlja, i radi na korist pukanstva bez razlike narodnosti. Hrvatsko-slovenski zastupnici uviek su pripravljeni na taj rad, a da je moguće u načinom, kom je pravom i zakonom u ruci oni zahtjevaju, to je već spomenuto, to pokazuju sabori, u kojih se u dvih jezicima razpravlja.

Predsjednik, veli dalje „L'Istria“, nije poričao manjini prava, da se izražaju u svojem jeziku; on da je članove njezinе pozivao i molio, da budu kratki, i da se dadu razumjeti, pošto da predsjedničtvu nerazumije hrvatski, i pošto da se hrvatskim govorim razdražuje zakonita osjetljivost većine.

Na to nam netreba odgovarati. Govore činjenice, koje smo mi naveli u članku o postupku predsjednika, govore, ako i ne onako točno kako se je sbivalo, stenografski zapisnici. Predsjednik je kad god rekao, da našim zastupnikom neporiče prava govoriti u njihovim jezikom, al ga je činom u istinu poricao, bunio jih i zabranjivao njim je rabiti hrvatski ili slovenski jezik, i to po načelih sjećano izraženih, i pozivajući se na odnosni zaključak saborske većine. Dajemo samo to, da predsjednik i dalje razumlje hrvatski i slovenski, jer je član predsjedničtvu ne samo dr. Campitelli, koji u istinu nerazumije hrvatski ili slovenski, nego također dr. Stanger koji to razumlje i govori. Nije ovaj kriv, da mu Campitelli nedopušta vršiti njegovih predsjedničkih dužnosti nit onda, kad je Campitelli nesposoban, da jih vrši, kad se govori hrvatski ili slovenski. Da je u Campitelli-u i malo čuvstva zakona, pravice i dužnosti; nebi predsjedničtvu nikad došlo u nepriliku radi tobožnjega nerazumijenja onoga, što se hrvatski ili slovenski govor. U nepriliku može dolaziti predsjedničtvu same radi toga, što Campitelli nečuvanjem načinom ignoruje svoga zamjenika, člana predsjedničtvu, dr. Andriju Stangera, imenovanoga takovim od Njegovoga Veličanstva cesara i kralja, a da ovoga nit drugoga manjine i nije, predsjednik bio bi se ipak imao pobrinuti za to, da se znade što se hrvatski ili slovenski govori.

Ako se hrvatski ili slovenski govor u istinu razdražuje osjetljivost većine, to mogu žaliti hrvatsko-slovenski zastupnici, ali tonu oni nisu krivi, radi njihove osjetljivosti, koja nije podnipošto zakonita, nemogu naši zastupnici napustiti svojili svetli prava.

(Konac sljedi)

Otvorene pariske izložbe.

(Konac.)

Na izložbi ima mnogobrojnih poduzeća, što su ih stvorili privatnici i za koje treba posebne ulaznice, ako ih želiš vidjeti Nedavno je proračunato, da bi jedna osoba, koja bi htjela vidjeti sve znamenitije stvari na izložbi, morala platiti za samu ulaznicu višta manje od 1200 franaka. Ova švota bit će shvatljiva, ako se uvaži silišni kapital, što su ga privatnici uložili na izložbi. Mi ćemo spomenuti samo znamenitiju od tih poduzeća, u koja je uloženo oko 60 milijuna franaka. Eiffelov toranj (za popravak, i novo bojudisanje, za koje je trebalog 70.000 kilograma boje) 5.100.000 franaka. Manège scierique (1 milijun) franaka; Panorama Rim (1 milijun) franaka, Pariz godine 1400 (850.000 franaka), Atena 1.500.000 franaka, orijaško kazalište Kolumbija 1.600.000 franaka, Cirque Palace na Champs-Elysées 1.600.000 franaka, Vesuv u Parizu 1 milijun franaka, razne restauracije 2 milijun franaka, Transports électriques 4 mil. fr., orijaški globus 2 i pol milijuna franaka, švicarsko selo 3 milijuna franaka, put oko sveta (panorama 1 milijuna franaka) palača, za žene 600.000 franaka, veliko kolo 4 mil. franaka i t. d.

Već u početku je pariška izložba vrlo dobro posjećivana, makar nije još posvema gotova. U nedjelju posjetilo je izložbu 118.630 osoba, koje su platile ulaznicu, dokim je u ponedjeljak posjet bio nešto slabiji radi ružnoga vremena. Sa svih strana sveta stižu k otvaranju izložbe čestitke.

O prvom danu na izložbenom prostoru imamo sledeće vesti:

Do podne nije bilo kretanje vrlo znatno, ali oko jedan sat posle podne počelo je množivo gnuji preko trga „Sioge“, da prodje kroz monumentalna vrata u izložbeni prostor. Ova vrata, sa svjetlo modrim dekoracijama sa bujnim urešom na kupolama sa strane, te bogato pozlaćenom glavnom kupolom, sa svojimi raznobojnim kipovima i bogatstvom boja pročelja, budila su značajnost množtva. Pred velikom palatom umjetnosti učinjeno je i učinkovito dobro posjećivanje, makar nije još posvema gotova. U nedjelju posjetilo je izložbu 118.630 osoba, koje su platile ulaznicu, dokim je u ponedjeljak posjet bio nešto slabiji radi ružnoga vremena. Sa svih strana sveta stižu k otvaranju izložbe čestitke.

Ravnateljstvo izložbe dozvolilo je fotografisanje, samo je namještanje većih strojeva dozvoljeno do 1 sat po podne, dokim se ručni strojevi mogu svagda upotrebljavati. Puno se posjećuje izložbeni paviljon grada Pariza, koji je većinom posve gotov.

Silna stiska vlada u starom Parizu. Konceri u njemu silno privlače. Sve gesticionice u okolišu „Trocadera“ su prenatpane, običinstvom, te su podpuno zapremljene. Ovdje je dana prevlast stranjujućem Izotku. Arabiski glasbenici svidaju se množtu. Tu je izložba Aligra sa biljnim kupolama i vrtom, zatim ulica u Kairu, koja još nije gotova. Tunis je u redju jedne ulice. Ovdje se vide karakteristični izložbi sa žilim, lačci sladiški, mirisnimi, vodami i šerbetom. Sledi izložba Sudana, Dahomeja, Guineje sa zidovima od gline i krovovima od slame; nadaju dolazi Indo-China. Sve se to svidja posjetiteljem. U Kremlju su izloži još pusti. Ni paviljon Transvaala nije bio opremljen, ali već privlači na se pozornost. Amo, hodočasti množtvo, da izkaže svoje simpatije, hrabrim Borom, Zemljovidom Transvaala, fotografiski snimci, zatim piramida od pozlaćenoga drva, što ima predočivati proizvodnju zlata, zanimljivi i listi onemogućen. Uprava.

stoji ogromna biblija, a nad njom slika predsjednika Krügera. Običintvo zahvaljuje, da se staklo toga izloga otvor, a kad se to sbude, da obasiplu gospodje cvećem bibliju i polažu klice ljubica u izlog.

U blizini Transvaala nalazi se kinezka izložba, koja je sjedinjena sa rusko-azijskom izložbom. Tu je i kinezka gospodina. Kinezki su konobari u svojih narodnih odjećama. U blizini Trocadera imade mnogo eksotičnih stvari. U paviljonu holandezke Indije dve se posjetitelji malenim plesnicama sa Jave. Na terasi palace, koju je neko egipatsko poduzetništvo načinilo, pjevaju djevojke sa Izkota narodne popive. Veliki uspjeh imadu bogata odjeća sluga u paviljonu englezke sudije; to su dječaci sa crnim pletenicama, podržavanimi sa češnjem od kore, kornjača. Tu se pije čaj sa Ceylona. Ovdje će se sastati otmeni svet u bujnom perivoju.

Jos živahnije kretanje biva na lepoti obale Seine. Na Marsovom polju sabralo se je vanredno množtvo. Tu je mnogi odjevi podpuno dogotovljen, a nekoj se dogovaraju. — Posjetnici pregledavaju galeriju tkanih i pokuću, pa austrijsku, švicarsku, bosansku i talijansku izložbu. Austrija se ovdje ljepe izdiže. Izložbene stvari bude zanimanje, slavljanje i održavanje. Običinstvo vedinom sledi onako, kako je predsjednik republike u subotu kod otvorenja isao. Svi se dive velikoj dvorani za svetkovine, idu do jenskog mosta, pak u ulicu naroda; običinstvo prolazi ovom ulicom, ali se ona ukazuje odveć užkom za toliki svet. U austrijskom odjelu ustanavlja se množtvo pred slikom Kosakovom, koja preduzecu nemackog cara na konju. Ugarski, bosanski i sjeveroamerički paviljoni puno su posjećivani. U bosanskom paviljonu zanimaju fresko slike od Micele i panorama Sarajeva od slikara Kaulmanna. Običinstvo se živo zanimaju za proizvode Bosne, te se raduje što je tu sve gotovo. Velike zasluge imade za lođe. Dvorski savjetnik Kosta Hormann.

Najveći uspjeh prvega dana izložbe imao je pomicni plotnik — (platforme roulante). To je občito izložbe. To je na drvenih stupovima neka vrst puteva. Tri su takova puta taracana drvetom. Prvi je put nepomičan, drugi za jedan korak na lijevo je pomičan te se kreće brzinom od 8 kilometara za uru, napokon je treći put uz ovaj, koji se miče brzinom od 15 kilometara u jednoj uri. Oba su ova puta puna običinstva, koje se raduju stojeći i mičući se kroz izložbu. Ovo neobično občito vodi od Marsovoga polja do „Esplanade des Invalides“. Cijena takove vožnje jest 50 centima.

Naravno je, da se i gesticionice svuda dobro posjećuju. I u ponedjeljak je izložba bila dobro posjećena, ali ne tako, kao u nedjelju. U ponedjeljak je duvao silan vjetar, te užvitak silnu prasnju, što je smetalo običinstvo. I toga dana je „platforme roulante“ bila skroz puna. Njoj je sudjelovalo 5000 ljudi.

U ponedjeljak večer dao je predsjednik objed u časi glavnih povjerenika. Bihaju prisutni tudi povjerenici, poslanici, ministri, predsjednici obih komora. Poslije objeda je bila zabava, na kojoj su bile tisuće osoba, među kojima povjerenici stranih država i mnogi izložitelji.

Novinstvo slavi uspjeh izložbe. Pred-

sjednik Loubet je uzvican ovacijama stranih zastupnika. Svi listovi konstatuju jedno-

dušno uspjeh prvih dana izložbe.

Umoljavamo sve naše p. n. gg. preplatnike, koji nam jošte neuplatite za prvu četvrt odnosno prve polugodište, da se toj svojoj dužnosti što prije odazovu. One pako, što imaju s nama račune za prošlos go dinu, li nešrećom i za više, opominimo, da se požure i sprijatelje s našom upravom. Mi gledamo ugoditi svima, ali bez tučne uplate, opstanak je i listu onemogućen. Uprava.

Franina i Jurina.

Fr. Ča biš ti rekla, Jure, kada su napuštili Talijanilil ove naše Istre?

Jur. Mah, svi pametni računaju, da su njih benečake galije izkrcale.

Fr. Tako sum mislja i ja, ali njihove mudre glave u Poreču naše su u svojih babljih tekli, da su njihovi stariji na Krasu morske, rukave, lovi u odtuda da su nazvali naš Ralitovac „Granzetto“.

Jur. Ala soli, takve te ne bilo! Vero bi zaslužile te mudre glave, da bi njih i dobro pogladili „rakitom“ po debelom mesu, kada kvarne nazive naših krajeva.

Fr. Vero bi tada pravoga „granza“ ulovili.

Razne vesti.

Političke:

Austr-Ugarska. Putovanju cara i kralja Frana Josipa u Berlin, pripisuju danonice sve to neće znamenovanje. S početka se je pisalo, da će prisutnost našega vladara u Berlinu kod dvorske i obiteljske svečanosti biti znakom i dokazom iskrenog prijateljstva i uvernosti i nista drugo. Kraljevi se pronašao, da će vladara našeg pratiti i ministar izvanjskih posala, koji da se nemira iz Beča, tako ga politički razlozi ne zovu u Berlin, da će se na sastanku careva razpravljati o trojnom savezu, o balkanskom pitanju, o južno-africkom ratu itd. itd. Sada konačno u predvečer sastanka javljaju iz Berlina, da će car i kralj Fran Josip u Berlinu u sporazumu sa Englezom potuknuti pitanje o posredovanju velevlasti između Englezke i južno-afričkih republika. Nas vladar da je već dugo u tom smislu djevoljao, pri čemu da ga je podupirao živo austrijski poslanik u Londonu grof Deym. Taj poslanik, da je marljivo nastojao o tom, da osvjeđeni ministri izvanjskih posala europskih vlastih o tom, da se svrsi rat, koji bi mogao ne samo u Africi, nego i u Europi doneti iznenadjenja. Car Vilim, da je odmah pristao na taj predlog. Konačno da se je skloniti i Englezima na to, da se ju zamoli, neka prihvati obraniti sud, što će ga predložiti car i kralj Fran Josip.

U prvoj sjednici carevinskog veća, koje se sastaje na novo dane 8. maja, biti na dnevnim redu medju ostalim razgovar o zakonskoj osnovi, kojom se mjenaju §§ 59. e 60. izbornoga reda. Ministar predsjednik dr. Körber izjavio je ovih dana u razgovoru sa jednim francuzkim novinarom u pogledu česko-njemačkog spora, da obstoji između Njemačke i Čeha samo tanak zid od papira, koji valja sada razkinuti pak će nagoda biti gotova. Dvojimo vrio, da je taj zid tako tanak i da će tako lakho između Njemačke i Čeha doći do sporazujenja.

Zasjedanje zemaljskih sabora pričiva se svomu kraju.

Dne 27. i. m. dovršena je u českom saboru razprava o Petakovom predlogu gledje jezikovne ravnopravnosti. Zaključen je imao je dr. Pacák, koji je izjavio, da neima ni govor o nagodbi između Čeha i Njemačke, ne budu li jezikovne naredbe do 5. maja povraćene. Njegov predlog predan bijaše posebnom odboru. Zastupnik dr. Herold izjavio se u istom smislu svoga člana u c. k. zemaljskom školskom

naglasiv, da će Česi, u slučaju, da nedobiju zadovoljstvu, poduzeti takve mjeru, koje će biti nemile nesamo Njemačem, nego i vladu.

Pojaki zastupnici, zemaljski i državni imali su dane 27. i. m. u Lavovu sastanak, na kojem bijaše prihvaćen predlog, da se u carevinatom veću spriječi obstrukciju bilo s koje strane i da se uzpostavi redovito parlamentarno stanje.

U dolno-austrijskom zemaljskom saboru bijaše prihvaćen predlog, da se promjeni izborni red za sve občine pokrajine. Zastupnik Kaiser stavio predlog, da občine nebiraju novih zastupnika, dok ne bude stvoren novi izborni red.

Goritski sabor imao je duge praznike, jer bila je bolestan zemaljski kapetan, koji nije hotio dopustiti, da ga zastupa na predsjedničkoj stolici podpredsjednik Slovensac g. dr. Gregorić.

Srbija. Kralj Aleksander polazi mjeseca avgusta u Pariz na svjetsku izložbu. Kralj će biti gost republikanske vlade.

Ministar unutarnjih posala razposlao je na sve okružne predstojnike okružnicu, kojom ih upozoruje na spletke i osnove, koje se kuju i snaju protiv vladajuće obitelji Obrenović.

Bugarska. Knez Ferdinand posjedio je dne 26. i. m. talijansku kraljevske supruge u Napulju, koji mu odmah u svratištu posjet uživali. Iz Napulja krenuti će knez ravno u Sofiju, te će se na putu sastati sa svojom djecom. Knez je odustao od svoje prvobitne osnove, da se na povratak u Sofiju navrati u Beč.

Poznati bugarski pukovnik Paprikov, koji bijaše nedavno u Petrogradu, izjavio je nekome novinaru, da Bugarska neteža sada za podpunom neovisnosti i da knez Ferdinand nekani prestupiti na pravoslavlje.

Rusija. Ruski carski supružni sastave se još uvijek u drevnoj Moskvi, gdje im izkuju tamnošnji gradjanstvo i silno množstvo naroda, koji je pohitilo u starodavnu rusku pjestolnicu, najsrdačniju, čuvstva odanosti i ljubavi. Novine pišu, da će se još letos sastati car Nikola sa carem Vilimom na njemačkom zemljištu. Ruski dvor zastupati će kod berlinskih svečanosti veliki knez Kostantin Konstantinović.

Italija. Odlučeno je konačno, da će italijansku kraljevsku kuću zastupati na njemačkom dvoru prigodom proglašenja punoljetnosti pjestolnog talijanskog kraljevića Viktor Emanuel. Ovaj se je juve sastao sa talijanskim ministrom izvanjskih posala, koji je kraljeviću dao uputu i razjašnjenja o pitanjima, koja će se među vladari u Berlinu razpravljati.

Njemačka. U Berlinu čine velike priprave za doček visokih gostova, koji dolaze tamo, da prisustvuju u carskoj obitelji. Na parizkom trgu u Berlinu grade ogroman slavoluk. Dne 4. maja na večer biti će veličanstven mirozov pred pruskim kraljevskim palatom. Kad mirozova sudjelovali će sve vojničke glazbe iz Berlina Postdama i Spandaua.

Rat u južnoj Africi. Burske će zastupnici su obesjednuto mjesto Wepener, ponukavše na sjever. Englez generali htjeli su u Burce obkoliti i uhvatiti, no to nije im poslo za rukom. Očekuje se, da će se do koji dan sukobiti obje ratujuće vojske.

Pokrajinske:

Zeljeznica Trst-Poreč. Službeni list betke vlaste probiočuje, da bijaše uvaženo dne 21. aprila i. g. dioničko društvo mjestne zeljeznice Trst-Poreč preduzete tvrde trgovackog suda u Beču.

Ministar zeljeznice Wittek, koji je nedavno došao u Poreč, na svom povratku iz Dalmacije, da je tamо občao, da će se zauzeti za to, da se zelježnička pruga Trst-Poreč spoji sa državnom zelježnicom Trst-Pula-Kanfanar.

Iz zemaljskoga školskoga vlasta za Istru. Posto nejmamno mi Hrvati i Slovenci i većina dake putanstva Istra — mjestogna svoga člana u c. k. zemaljskom školskom

vjeću za Istru; prisiljeni smo crpili podatke o sjednicama toga vijeća iz talijanskih listova.

Iz sjednice od dne 21. aprila t. g. obdržavane u Poreču, vadimo slijedeće podatke:

Razpravljalo se molbe pučkih učitelja za povišenje plaće, za nagrade i promaknuća u visi platežni razred. Odlučeno bi da se predloži ministarstvu bogostvoj i naštave, promaknuće u visi platežni razred učitelje c. k. srednje škole i učiteljice u Kopru.

Razpravljalo je o utocih proti naukovnom jeziku u novih školah u Zbandaju i Pomeru i o molbi občine Volosko, da se ukine talijansku školu u Opatiji.

Prihvaćeni bijaše privremeno predlog gledje namještenja učitelja na ustrojiti se imajućoj pučkoj školi u dolnjih Školijsih (Albaro !).

Podani su naputci c. k. kolarskim školskim vjećem o tumačenju nekogih ustanova zemaljskoga školskoga zakona za Istru od dne 21. jula 1895 br. 18. tijekom se polazaka škole.

Razpravljalo se molbe za oprost od školarine dјaka c. kr. naustičke škole u Malom selu i c. kr. pučke škole u Puli.

Prihvaćeni bijaše predlozi za popunjavanje disciplinarnih pravila c. kr. učiteljica u Kopru, čim dobije zemaljsko školsko vjeće odnosno svetu novcu na razpolaganje.

Iz Kastva nam pišu. Već je skoro prošlo tri mjeseca, odkad su bili obavljeni občinski izbori u Kastvu. Zloglasni Kraljevi uložio je proti izborom utok, koji do danas nije resen. Nepojmljivo je, kako se u jednoj moderno uređenoj državi može tako sporo uređivati. Po svoj prilici bit će užrokom toj sporosti i to, što će uadi o jednoj hrvatskoj občini, pa državne oblasti smatraju, da nije vredno pozuriti se radi jedne hrvatske občine. Šta će! Mi Hrvati smo dobri i vjerni vojnici, točno placamo porez, ako nas ne plene, a za drugo što ih briša.

Hrvatska škola u Voloskom. Već od 1897. godine visi piljanje o otvorenju hrvatske pučke škole u Voloskom. Premda je odnosa molba u zakonu posve utemeljena, ipak do danas nemamo u Voloskom hrvatske škole, nego moramo na svoje oči gledati, gdje nam se djeca u talijanskoj školi odnarođuju. U tom pitanju ista je sa strane ovog mjesnog školskog vjeća jedna molba na ovo c. kr. kotarsko školsko vjeće još u mjesecu novembru 1899. Ta je molba došla na razpravu na sjednici kotarskog školskog vjeća jedva u mjesecu ožujku t. g., a valjda još i danas spava kod ovog kotarskog glavarstva. Kad bi se tu radilo o jednoj talijanskoj školi, ne samo da bi ista bila već davnio otvorena, nego bi već dapaće bio pomnožen broj razreda. A znameniti članak XIX. državnog temeljnog zakona?... Spužvom prek! Pravo je ima-ima hrvatski pjesnik pjevajući: Kada bukne rat, tada klje: hoch (živio) Kroat! A kad nastane mir, Hrvatske krvi vir, nit za nas zna, tko?

Uzoran činovnik na Voloskom. Sa prvim svibljinom stupa u pokoj ovdejšnje c. kr. kotarski oficijal, prije stražmeštar domobranstva g. Augusti Pokorni. Preko dvadeset godina služio je ovdejšnje i zdušno, te su ga zavoljeli svi, koji su samo jednom imali poslu nijem. Pošten, radin, nepristran, mirne čudi, znao si je zadobiti simpatije svih u ovom kotaru koji ga poznavašu. — Žalimo, samo, što neće svoj zasluzeni mir, uživati u našoj sredini, pošto odilazi na rodjenu grudu. Mi svi, koji ga poznavašmo, sjeđat ćemo se učišće zadovoljstvom na njega.

Najnovije vesti. Jučer bila je u Rovinju razprava proti Radosu bivšem

načelniku i Palavrištu bivšem tajniku občine Višnjan. Bio jih je denuncirano jedan Talijan, da su tobože krovotvorili izborne listine. Branitelji bijahu dr. Dinko Trnjacić i dr. Laginja. Obtuženi bijahu spoznani nektivi i rieseni ob obtužbi. Drugi put više.

Boljanska iztraga. Nedavno je talijansko novinstvo silnu buku podiglo, da je stavljen pod kaznenu iztragu radi tobožje prevare boljanski načelnik Buretić. Dozvajemo s pouzdane strane, da je državno odvjetništvo odstupilo od progona i da je Buretić upoznati, u čast načelnika. O tom će još biti govora. Medjutim čestitamo Buretiću, da je već tim načinom izšla na vidjelo njegova podpuna nevinost u stvari „medala“.

Obustavili radnju. Prije Uzksra bili su zapustili radnju radnici u karpaškom rudokoplju t. j. oni, koji kopaju kameni ugleni i koji ga vani u vozove i ladje nakladaju. Nakon višednevnog krzimanja doslo je napokon između radnika i vlastnika rudokopja do sporazumka. Radnikom bijaše povišena plaća za 5% uz daljni uvjet, da će njim se za 15. dana opet povisiti. Posto je prošlo tih 15 dana a radnici nezadobile poviseno plaće, obustavile ovi opet radnju koli u rudokopih toli izvan njih.

Nadamo se, da će gospoda vlastinici zadovoljiti opravdanom zahtjevu nevoljnijih radnika, koji obavljaju za malenu plaću vrlo težak posao a ktonu nalaze se u utrobi zemlje uvjet o pogibiji života.

Odlazak kotarskog ličenika Iz Joskog. G. dr. Tamaro c. kr. kotarski ličenik, odlazi iz Voloskoga. Za njim neće sjegurno, ništo zaplakati, nego će svrni njegovi pristaše i protivnici uzdahnuti: kamo sreće da ga je... odnio 10 godina prije. Sic transit gloria mundi! — Prije slavljeni „iniziator“, cassiere, fondatore, del casino di lettura“ u Opatiji, ide sada od svih prezren i pratećem prokljetstvom onih sirota, koje su u „casinu“ svoju mukom skucanu krajcaru zatratile.

Nadamo se, da će za Tamara doći red na njegovoga jednoga prijatelja i zaštitnika. Nu ako i ostane mala nas brigu.

Izbori u Lovranu. U nešto prošlostom tjednu i baš u dane 26., 27., 28. t. m. obavili su se u Lovranu občinski izbori. Piccolo od 28. t. m. donaša brzojavku, da je kod občinskih izbora pobedio „partito italiano“. Nakon dovršenih izbora nema više partito istriano, nego onda tek dodju lovranski kalabrezi s surhom van. — Utvrđivanje kod izbora bijaše do skrojnosti slabo. Od preko 600 birača u III. tluču, glasovalo ih je 150, dokle tek četvrti dio — U prvom tluču spasili su talijansku stranku, cittardini onorari per i meriti dei loro padri.

Da su se naši rođoljubi malko zauzeli za izbore, bili bi jamačno pobledili barem u jednom tluču. Već je u lovranskom kmetu dozdrogila, uprava lovranskih „poprdila“. Zalostno je doista, što se nekoj nasi rođoljubi u Lovranu neće da maknū. Trebalo bi samo, da nekoj nudi migau, pa bi lovranski kmeti za njima.

Preporučamo njim, da već jednou začnu raditi, jer je sramotno, što se lovranška občina prikazuje svetu kao čisto talijanska, dočim bi Lovranci svakoga ubili, koji bi njim rekao da su Talijani. Izbori u Mošćenicama. U Mošćenicama imaju se obaviti doskora občinski izbori. Dosadanji načelnik upravljao je oklinom, kako su njegovi talijanski prijatelji htjeli. Premda u občini nemaju ni cigloga. Talijani, ipak je dosada sve uređivao talijanski. Takva šta se nesmisje tripti, pa očekujemo, da će nasi rođoljubi u Mošćenicama, Berseču, napeti sve sile, da dodje občinska uprava u sposobne poštene rođoljubne ruke.

Cri Moro, neprestano leti od kuće do kuće i na Volosko, ali bi sramotno bilo, kad bi jedan ljudjak nadmudrio toliko naših pametnih ljudi.

Sastanak talijanske većine na istarskom saboru. U Petak sastali se u Trstu talijanski zastupnici na istarskom saboru na poziv klubskog predstavnika dr. Bubbe, da se pogovore o položaju i da stvore za Lijuci o satizmu istarskoga sabora. Po talijanskih novinala doznojemo, da bijaše prihvati sliedeći zaključak nakon sve strane, razprave o zadnjih dogodnjih u Istri.

Većina istarskoga sabora žali, što ne bijaše sazvan istarski sabor u doba, kad bijahu sazvani ostali sabori, monarhije; u tom nazire, većina zapostavlja materijalnih i moralnih probitaka potkrnjene od strane vlade, te očekuje čvrsto, da će sabor biti što prije sazvan na redovito zasjedanje.

Izabran bijaše, konačno odbor, koji ima providiti sredstva, da se rieši pitanje o saborskem sjelu.

Občinari selu rovinjskog pozor! Vasi narodni protivnici kano otvoriti u Vašem selu talijansko društvo, kojemu će biti svrha, da Vas potalijani ili odnarođi. Pažite na one Vase suseljane, koji su se prodali rovinjskim. Talijanom i koji će na stojati, da Vas duševno i tjelesno unište. Čuvajte se talijanskoga društva kano živoga ognja. Nijedan pošten občinar Vasega scela nesmije biti članom neprijateljskoga društva.

Izjava zemaljskoga kapetana za Istru. G. dr. Mate Campitelli, zemaljski kapetan za Istru izjavljuje u zadnjem broju po-rečke „L'Istra“, da se na sastanku u Puli između njega, c. kr. namjestnika grada Goftsa i zastupnika Rizzi-a nije razpravljalo o prenosu zemaljskoga sabora u Pulu.

Na tu izjavu prisilje g. Campitelli-a talijanski listovi, koji su ga radi spomenutog sastanka napali.

Iz zapadne Istre nam pišu 22. t. m. Radnje na željeznicu Trst-Porec su na nekoj mjestili započele. Tako se radi već kod dvih budućih tunela. Radnika ima nješto domaćih i Talijana iz kraljevine.

Ovi poslijednji razbijaju cene domaćim jer rade prejetino. Domaći radnici Istrani imali su dnevnicu po for. 1:20—1:40 a Talijani rade i po 90 mve. Tim kvare posao sebi i drugim. Čudimo se, da se je u obče, na radnju uzelno radnike iz Italije, kad imademo domaćih radnika, koji jedva čekaju, da zasluge koji novčić u ova doba godine, kad neimaju nista, ni u kući ni na polju.

Mi neimamo ništa proti radnikom iz Italije, ali su nam miliji domaći, jer su nam blizi i jer su dužni u prvoj visti njih podupirati.

Upozorujemo radi loga nadzornog odbora za gradnju te željeznicu i gospodu poduzetniku, da daju prvenstvo radnikom Istranim, jer moraju oni snasati u Istri svu bremena državna, zemaljska i občinska.

Iz drugih krajeva:

Hodočastnici Iz Gorice u Rim. Due 23. t. m. odputovalo je iz susjedne Gorice 430 hodočastnika u Rim, da se poklonje sv. Oče u povod slike godine. Prije odlaska citao je g. kardinali Missia svetu misu, kojoj su hodočastnici pravstvovali.

Na kolodvuru, kud je imao krenutih hodočastnici put Italije, predstavljen je hodočastnikom g. kardinaljsvoj blagoslov.

Osobna vješt. U zadarskoj Hrvatskoj, od dne 20. t. m. čitam, da je bio dan prije u Zadru na prolazu iz Rima put Kralja, neš slavni suzemljak, zasluzni hrvatski književnik i glagoljaš pr. kanonik Dragutin Parcic.

Fest u c. k. pomorskoj akademiji na Rici. Početkom šuduće školske godine (16. septembra 1900), popuniti će se jedno mjesto pismenog I. i II. tečaja u pomorskoj akademiji na Rici, iz zaklade Pukovnika Valentina Modesti. Pravo na to mjesto imaju mladići rođeni na Ricci, u Pazinu ili u Trstu, koji su oti izku-

zali odličnih služba državi bilo kao vojnici bilo kao državni ili občinski poslužnici.

Molbe, podkrepljene potrebitimi svjedočanstvima, treba predložiti do 31. maja t. g. c. K. namjestničtvu u Trstu.

Pobježe vesti o tonu podaju odnosne političke oblasti.

Rički „Ungarezi“ talijanskem ministru. Pošto se dne 13. t. m. navršila 600. godišnjica objelodjanja Danteove Božanske komedije, „Il circolo letterario“ na Rici, upravio je talijanskemu ministru Baccelli, u Rim sledi brzovat: „S. E. ministro Guido Baccelli, Roma. Dalle sponde del Quarnero che Italia chiude e i suoi termini bagna il Circolo letterario di Fiume in occasione del giubileo della Divina Commedia manda un reverente saluto al Padre dell’Italiana favella“. Dakle u Rimu je Olac (ili njegov zastupnik, ministar Italije) a u Pešti je Mnjka (Fiume unita colla madre patria) riečkih autonomaša? Jesu malo razdaleko, jer je čaca latinske, a majčica mongolske rase, ali kritjanu rase vide se i ovakvi slučaji. Nastaje pitanje: koga, više sluša razmaženo riečko dijete: otač ili mater? Mi bismo rekli otač, jer je dragoj majci počinio sve one škandale, kad se usudila, da mu na Rici, uz olčanski, postavi i svoj gorov. Brzovat za Danta na talijanskoga ministra govori tako očito, da su suvišni komenti. U njemu se je odalo pravo srce riečkih talijanaša, koje bi iz interesa kucalo za veliku Ugarsku domovinu, ali je inače odano drugoj „domovini“, ne svojoj već tudjoj, u čemu sa našom identitetom ne pravi nikakve razlike.

Iz Bjeljakog dvora. Povodom osamnaestog rođendana i proglašenja nješkog priestolonaslednika punoljetnim, biti će u nedjelju, 6. maja o. g. u 11 sati prije podne u crkvici kr. dvorca u Berlinu svečanu službu božiju, poslije koje će car i carica te priestolonaslednik primati čestitke. Neposredno iz čestitanja biti će priestolonasledniku predstavljen poklisići i drugi šefovi u Berlinu zastupnici država, za tim aktivni državni ministri i svi predstojnici državnog sabora i obju kuću zemaljskog sabora. Zastupnik ruskoga dvora veliki knez Kostantin Kostantinović, tom će prilikom predati priestolonasledniku ruskii red sv. Andrije.

Kongres kršćanskih arheologa. Dne 17. t. m. otvorio se u Rimu kongres kršćanskih arheologa. Hrvate zastupa na tom kongresu poznati naš učenjak pre. g. Bulić, koji je na kongresu držao i pozdravni govor.

Riedka lovina. U kanalu Rječine uliove je jedan mornar svojom mrežom riedku lovino. Kad je bacio mrežu u vodu, osjetio je na konopu neobično jak odpar, pa je brže bolje pozvao k sebi još nekoliko mornara, da mu pomognu izvući mrežu. Jer je mislio, da je uliove nešto velikoga. Svi skupa povukše sada mrežu na kraj, te nadjose u njoj veliku hobotnicu, težku kakovit, i do 8 kigr. Pojedini kraci ove hobotnice bili su dulji od pol metra.

C. I. kr. vojna mornarica. Prošlog čedna stigla je Zenta u Hongkong. Na brodu sive zdravo.

Engleska ekspadras redozemnog mora, posjetiti će negdje polovicom jula nekoje luke na Adriji. Po čedan dana boraviti će u Trstu, Rici i Mlecima.

Callisto Guatelli paša. U Carigradu je umro u 84. godini dobe svoje Callisto Guatelli paša, ravnatelj carske glasbe u sultanova dvoru. On je došao u Carigrad g. 1848. pozvan od sultana Abdul Medjida, otca sadanđeg sultana. On je bio naslijednik Donizzetti paše, brata slavnog glasovitca Donizzettija. Preustrojio je vojničku glasbu u turskoj vojsци.

Perzijski Šah u Evropi. Ovih je dana: perzijski Šah sa sjajnom pratnjom nastupio svoje putovanje po Evropi. Iz najprije putuje pod drugim imenom, a prama kraj u službeno. Po dva dana ostanje u Vladikavkazu, Harkovu i Varšavi. Odavde preko Draždiana u Contrexeyville, gdje ostaje na čekanju mjesec dana. Iza-

toga vraća se u Rusiju u službenom činu u grad Petrograd, koji mu pripravlja sjajnu doček. Iz Petrograda podava se u Berlin. Na svom putu posjetiće i austrijski priespolnicu. Nakon nekoliko dana ostavlja grad, te će posjetiti razne priespolnice, a svakako i Pariz. Na povratak u svoju domovinu, putuje kroz Italiju, Grčku do Stambula grada, te kuci.

Optička palača na pariškoj Izložbi. Posjetnici pariške izložbe vidjeli će u optičkoj palači najveći dalekozor sveta. Dujina tog dalekozora iznosi 60 metara. Slika krovna cjev toga dalekozora ima promjer od jedan i pol metara. Dubko ogledalo, koje sakuplja zrake, injeri u promjeru dva metra, te je 30 centimetra debelo a važe 7000 kilograma. Ipak to ogledalo potroši nekog mehaničnoga može i diete okreći. Posebni stroj onemogućuje da ogledalo sledi kretanje zemlje. Sto se kroz dalekozor vidi, može se motriti 10.000 puta povećano na jednom zidu. Mjesec će se dakle moći promatrati, kao da nam je samo 80 kilometara udaljen. U toj optičkoj palači ima još raznih dvoran sa svim modernimi izumi, koji spadaju u nauku o svijetu. Tako će se vidjeti podmorsko fotografiranje, Röntgenove zrake, optičke orgulje itd. Osim toga u toj dvorani razne ogromne slike pokazuju razvoj zemlje, idealni put kroz jednu zvezdu itd.

Nepristran Englez. Riedki su oni Englez, koji bi imali toliko srećnosti i nepristranosti, da bi u današnjim okolnostima odsudili englesku vladu, radi nesrećnog rata proti nevoljnim a junakima Boerom.

Medju tim riedkim izlječi se osobito g. Goldwin Smith, profesor prava, koji je odlučno ustašu u američkom listu „New York Herald“ proti Englezom, koji ratuju u južnoj Africi. On kaže medju ostalim, da se strani kao Englez, što se je Engleska poslužila uslugom Portugala, koji njoj je milom ili silom dopustio, da preko njegovog zemljista dovođa na bojno polje vojnike i oružje.

Prolaz englezih cesta preko portugalskog zemljišta, da je najveća povreda međunarodnog prava. Engleska svjetinja, da je izgubila svest i čuvenstvo pravednosti, jer ju je napala groznača, za ratom, koju ju opija kano neka nova vrst rakije.

G. Goldwin zaključuje svoj članak sa izjavom, da su njegove simpatije kano i one svih naroda i svih zemalja uz Boere.

Lep državni odvjetnik. U Brstu u Francuzkoj odklonio je državni odvjetnik progona tata, koji je provadio u području Isusovaca. Odklon opravdava tim, da Isusoveci nisu u Frančevkoj priznati red i da po tomu nemaju prava, da što u Frančevkoj posjeduju. Prema tome Isusoveci po zakonu u Frančevkoj nemaju vlasništva, a tko nema vlasništvo, tomu se takovo ne može oduzeti! U kratko, državni odvjetnik u Brstu proglašuje posjed tolikih redova u Frančevkoj plenom provalnika i tatova. Čini se medjutim, da je taj odvjetnik ovako postupio, da više sudi kose svojih. Očekuješi našim od najvišeg sudista, da će proglašiti posjed i vlastništvo tih redova državnim.

Društvene:

Za družbu Cirilo-Metodovu. Prigodom smrti vrle Hrvatice Zorke Coražić rodj. Stanger, darovali je gospodin Ank Trnajstić rodj. Tomićić iz Buzeta, ženskoj podružnici družbe sv. Cirila i Metodija u Istru. K 12 mjestu vienca načinje pokojnici. Neka njoj budu ovim a. imenom odbrana izrečena najdužja zahvala. Za istu družbu a. podružnicu u Puli, saboručnici. Prvog i starnskog, sokolat love nedjelje K 6-10 i to prigodom odnora kod česlitog Viktora Hollmana u Valiulonghi, i za dječeve izlepte, vježbe. — Gosp. Ant. Mezulic u Puli, darovač prvu srebrenu petacu. — Gosp. i kap. Niko Perčić, darovač mješto vienca na čest veloga svoga prijatelja, Franu Štrka. K 8. — i drugi. — i drugi. — Slovensko društvo sv. Mohora u Cetinju. Slovensko književno narodno

druživo sv. Mohora za širenje knjižničnog knjiga u narodu, imalo je koncem ljeta godine 78.103 člana. Taj veliki broj članova je najbolji dokaz, koliko je u slovenskom narodu razvijena svest. Ovo druživo naše brate Slovence ima članova čak u Americi (790) a i u Aziji i Africi (123).

Druživo sv. Mohora doje članovom

svojim za 1 for. godišnjih 5-6 knjiga rabežnog, zabavnog i poučnog sadržaja. Ove godine se navršuje 100 godina od rođenja velikog rodoljuba biskupa Slomška, koji je osnovao Druživo sv. Mohora. Druživo će izdati spomenic i opis života i rada Slomškova.

Račun In poročilo. Delavskega podpornega društva u Trstu za upravno leto 1899. Sa žalvalom primili smo od uprave Del. podp. društva u Trstu račun sa izvješćem za god. 1899, iz kojega doznaemo, da je to družvo koncem prošle godine imalo 2 počasna, 9 utemeljiteljnih i 21 podupirajućih, 1093 mužkih i 270 ženskih članova, ukupno 1395 članova. Svega prometa imali je družvo tečajem one godine K 80-307 i družveni imetak iznosa K 62-351. Glavni skupštinu imati će najveće i najvažnije slovensko druživo u Trstu dne 6. maja t.j.

Gospodarske:

Za vinozre. Vinarska udružba za Dalmaciju u Spjelu stvorila je, kako čitamo u „Hrvatskom Trgovcu“, u svojoj sredini uredbu, koja će u velike poslužiti prodavačem i kupcima vina. U svrhu nametne da se prodaje dalmatinskih vina „oklaska“, počela se je „Vinarska udružba“ baviti posredovanjem kod prodaje vina, a dužna je tukovih poslava ne traži nikakve koristi. Dalmatinski proizvajaci, koji imaju dobrog vina na prodaju, a žele se poslužiti

posredovanjem zadruge, valja, da ovaj prijevise vrlinu, kolicinu, porisko, cenu i po mogućnosti stupnjeve žestu razpoloživa vina. Ovakova ponuda ne veže nudioča, odnosno prodavača, ni proda li on drugim načinom u družbi najavljenu svoju zaliha, tad valja da ju u tom bezodobno ubavisti. Trgovci pak će i hostorani, koji žele kupiti dalmatinskog vina, neka se obrate na „Udržbu“, koja će im traženu vrstu vina pribaviti, odnosno staviti ih neposredni doticaj sa prodavcentom ili domaćim vinotrećem, te će tako uz manji trošak doći do pravog, naravnoga proizvoda. „Udržba“ preuzimlje dakle samo ulogu patriocičnog posredovatelja, pa ju s toga našim vinotrećem najtoplje preporučujemo.

Književne:

Nova izvorna drama. Naš ženljak i poznati hrvatski romanopisac g. Evgenij Kumičić predao je upravi hrvatskoga kazališta u Zagrebu novu dramsku radnju, kojoj je naslov „Petar Zrinjski“, tragedija u 5 činova.

**Prodaje se kotura
(bicikel)**

u vrlu dobrom stanju a uz povoljne uvjete.

Pobježe vesti daje tiskar J. Krmotić i dr. u Puli.

**Svečica od pečelinjeg voska
sa jamčevinom od K 2000**

preporučam & svećenstvu, crkvenim upravam i slavnom općinstvu uz cenu: kg po K 490

Vestene slike i diplire I (austrijski nastavak) 440

Slike i diplire II (talijanski nastavak) 3-

Slike i diplire III 240

Tamjan lacrima I 240

granični 2-

Površno platno za olare 2-

Stjeni i stakla za vječno svjetlo po običajnoj ceni.

Naručite u vrijnosti od 20 K napred, po cijelim franko. — Pri ločnoj uplati dajem popust od 3%.

Na odličnim storanjem J. KOPAČ,
Ulica sv. Antuna Z. Gerica.

Jedinstveno IZVOZ NARAVSKOG VIŠKOG VINA crnog i bijelog ponajboljih vrsti.

MARIJA MARDEŠIĆ trgovina i izvoz vina u Puli (Istra).

Cijenici žalju se na zahtjev badava i preste poštaran.

Knjigotiskara i knjigoprinuditelj Krmotić i drugi u Puli

Zadnja svršnja tiskarska
Islije i drugih potrebnih
Preporuča se toplo rodojihom u
Islije i ukusno.

Preporuča se pišćeg papira.
Sve tiskarske za čedodne i zajedno
župne i običajne.

Župne i običajne
čedodne i zajedno
župne i običajne.

